

2016-04-13

Remissyttrande
NV-02544-15

Naturvårdsverket
registrator@naturvardsverket.se

Remissyttrande till "Femårig plan för genetisk förstärkning 2016 – 2020"

Sveriges Jordägareförbund (härefter förbundet) har tagit del av "Femårig plan för genetisk förstärkning 2016-2010" och har följande kommentarer:

Naturvårdsverket föreslår på sidan 11 i planen att kravet på medgivande från markägare och jakträttshavare till utplantering av varg ska tas bort. Förbundet ser detta som ett **allvarligt åsidosättande av äganderätten**. En utplantering och etablering av en fast vargpopulationen på en markägares mark leder till en minskad viltpopulation med minskad tillgång på viltkött, försämrade jaktmöjligheter, lägre jaktarrende, hot mot jakthundar, minskat värde på marken osv. Dessa värden uppstår genom den nyttjanderätt som tillkommer via äganderätten och utgör i många fall en viktig del av en gårds ekonomi. Borttagandet av inhämtande av markägarens tillstånd att plantera ut varg innebär således att en markägares/näringsidkares inkomster kommer att minska utan att vederbörande får någon form av ersättning eller möjlighet att yttra sig. Detta är helt förkastligt.

På ett principiellt plan är det även anmärkningsvärt att Naturvårdsverket inte uppvisar större respekt för äganderätten. Äganderätten är ett grundläggande samhällsintresse, viktigt för bl.a. en fungerande demokrati samt marknadsekonomins funktionssätt. Den vikt samhället tillmätt denna princip tar sig uttryck i ett starkt skydd i t.ex. svensk grundlag och europakonventionen för mänskliga rättigheter. Med långsiktiga, stabila regler till skydd för ägandet och näringsfriheten kan samhällets olika aktörer våga investera och satsa, för att på så vis skapa bl.a. innovationer och arbetstillfällen, till gagn både för samhället och individ.

På sidan 11, och även i bilagan till den del som gäller åtgärder utanför renskötselområdet, föreslår Naturvårdsverket att utbetalning av viltskademedel efter angrepp från genetiskt viktig varg kommer att förutsätta högre krav på förebyggande åtgärder. Därtill föreslås att betesdjur ska flyttas till hage med rovdjursavvisande stängsel alternativt nattfälla. Utan dessa åtgärder ska skydds jakt inte kunna beviljas. Det här innebär i praktiken ett skuldbeläggande av den näringsidkare som råkat ut för vargangrepp samt att markägarens rådighet över nyttjandet av sin mark begränsas i än högre utsträckning. Den

nya praxisen kommer under ett flertal år skapa osäkerhet om vad dessa "högre krav" innebär och vilka ekonomiska konsekvenser de får. Det skapar även merarbete samt försämrat nyttjande av marken, utan att det erbjuds någon form av ersättning. En grundläggande princip i viltförvaltningen är att vilt som förorsakar skada främst regleras genom jakt. Om staten förhindrar markägaren att själv motverka skadan genom jakt måste staten rimligen påta sig ansvaret för de skador som viltet förorsakar och förebygga dessa alternativ förhindra dem. I Naturvårdsverket förslag läggs det ansvaret på den enskilda näringsidkaren vilket inte är acceptabelt.

Denna plan, liksom flertalet tidigare förslag och åtgärder som Naturvårdsverket vidtagit för stora rovdjur, har genomförts med brister i förankring och samråd. Förbundet vill här hänvisa till de processer som används i Finland vid utarbetandet av åtgärder relaterade till stora rovdjur. I dessa processer ingår det som en naturlig del att större hearings genomförs på plats i rovdjursrevir och de åsikter som framkommer vid dessa möten beaktas även i slutprodukter. Förbundet anser att Naturvårdsverket behöver brådskande se över sina processer kring åtgärder gällande stora rovdjuren.

Naturvårdsverket efterfrågar därtill ytterligare åtgärder, utöver de som anges i planen, om hur genetiskt viktiga vargar ska kunna reproducera sig. Förbundets åsikt är att flera av de åtgärder som föreslås uppvisar vad som framstår som en anmärkningsvärd likgiltighet inför grundlagsreglerade rättsprinciper och de parter som är direkt berörda av vargens negativa effekter. De åtgärder som nämnts tidigare i texten bör därför strykas ur förslaget. Utan samarbete med de som berörs av vargrevir och vargflytt samt utan förslag till kompensationsåtgärder kommer det bli svårt att genomföra den föreslagna planen. Den behövs därför revideras och kompletteras med åtgärder riktade mot berörda parter.

I övrigt ansluter sig förbundet till Svenska Jägareförbundets remissyttrande.

Sveriges Jordägareförbund

Erik Du Rietz
Ordförande Jaktkommittén

Anders Grahn
Generalsekreterare